- projekt -

Uchwała Nr XXX/…/26
Rady Gminy Bielice

z dnia 27 listopada 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej nagrywania i publikowania jawnych posiedzeń komisji Rady Gminy Bielice

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662, z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) Rada Gminy Bielice uchwala, co następuje:

§ 1. Nie uwzględnia się petycji z dnia 21 września 2026 r. dotyczącej wprowadzenia trwałej zasady nagrywania jawnych posiedzeń komisji Rady Gminy Bielice i publicznego udostępniania nagrań.

§ 2. Uzasadnienie sposobu załatwienia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały, polegające na zawiadomieniu podmiotu wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia wraz z uzasadnieniem, powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Bielice.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Edward Mocarski

Załącznik do uchwały Nr XXX/…/26
Rady Gminy Bielice
z dnia 27 listopada 2026 r.

Uzasadnienie

W dniu 22 września 2026 r. do Rady Gminy Bielice wpłynęła petycja z dnia 21 września 2026 r., wniesiona w interesie publicznym, w sprawie wprowadzenia trwałej zasady nagrywania jawnych posiedzeń komisji Rady Gminy Bielice i późniejszego publicznego udostępniania nagrań. Podmiot wnoszący petycję wskazał, że minimalnym standardem powinien być pełny zapis dźwięku jawnej części posiedzenia, publikowany co do zasady w terminie 7 dni roboczych. Postulat miałby obejmować komisje stałe i doraźne, posiedzenia wspólne, a w miarę możliwości również posiedzenia poza siedzibą urzędu i czynności terenowe. W petycji zaproponowano ponadto zasady ochrony danych osobowych i innych informacji prawnie chronionych oraz - w razie wątpliwości organizacyjnych - przeprowadzenie pilotażu.

Petycja została skierowana do Komisji Skarg, Wniosków i Petycji. Rada Gminy Bielice, po zapoznaniu się z treścią petycji oraz stanowiskiem Komisji, dokonała oceny żądania z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, rozwiązań przyjętych w Gminie Bielice i praktycznych następstw proponowanej zmiany.

Zgodnie z art. 11b ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym działalność organów gminy jest jawna, a jawność obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji oraz dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych. Jednocześnie art. 20 ust. 1b tej ustawy nakłada obowiązek transmitowania, utrwalania oraz udostępniania nagrań obrad rady gminy. Ustawodawca nie ustanowił analogicznego, powszechnego obowiązku w odniesieniu do posiedzeń komisji rady gminy.

Rada Gminy Bielice podziela stanowisko, że brak ustawowego obowiązku nagrywania komisji nie jest równoznaczny z zakazem wprowadzenia przez gminę dodatkowych form udostępniania przebiegu ich prac. Petycja nie dotyczy jednak wykonania istniejącego obowiązku prawnego, lecz podjęcia lokalnej decyzji o ustanowieniu stałego, wyższego standardu organizacyjnego. Przy jej rozpatrywaniu należało zatem ocenić nie tylko prawną dopuszczalność nagrywania, ale także celowość i proporcjonalność proponowanego rozwiązania, adekwatność obecnych mechanizmów jawności oraz zakres stałych obowiązków związanych z jego realizacją.

Obowiązujący Statut Gminy Bielice zapewnia jawność prac komisji w kilku uzupełniających się formach. Stosownie do § 14 Statutu mieszkańcy mają prawo wstępu na posiedzenia komisji oraz dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym do protokołów posiedzeń komisji. Zgodnie z § 21 informacje o terminie, miejscu i przedmiocie obrad komisji podaje się do publicznej wiadomości, między innymi na stronie internetowej Gminy Bielice i w Biuletynie Informacji Publicznej. Z kolei § 62 Statutu nakazuje sporządzanie protokołów z posiedzeń komisji i ich publikowanie w Biuletynie Informacji Publicznej po podpisaniu. Obecny model umożliwia zatem mieszkańcom uzyskanie informacji o planowanym posiedzeniu, osobisty udział w jawnej części obrad oraz zapoznanie się z urzędową dokumentacją przebiegu posiedzenia.

Przedmiotowa petycja ma charakter generalnego postulatu podwyższenia standardu jawności. Rada dostrzega, że nagrania mogłyby stanowić dodatkowe źródło informacji o dyskusji prowadzonej podczas komisji, jednak nie uznała, aby w aktualnych warunkach lokalnych wprowadzenie powszechnego i stałego obowiązku nagrywania wszystkich jawnych posiedzeń było konieczne dla zapewnienia mieszkańcom realnego dostępu do prac komisji.

Rozstrzygnięcie nie opiera się na założeniu, że samo urządzenie służące do rejestracji dźwięku musi być kosztowne. Wprowadzenie postulowanego rozwiązania nie sprowadzałoby się jednak wyłącznie do uruchomienia dyktafonu. Wymagałoby ustanowienia i stałego stosowania zasad dotyczących obsługi nagrywania, weryfikacji materiału przed publikacją, wyodrębniania części objętych ustawowym ograniczeniem jawności, ochrony danych osobowych i innych informacji prawnie chronionych, dokonywania niezbędnej anonimizacji lub wyciszeń, publikowania plików, zapewnienia ich dostępności cyfrowej oraz określenia zasad przechowywania i usuwania nagrań. Posiedzenia komisji mogą dotyczyć

również skarg, petycji, kontroli, spraw majątkowych lub spraw odnoszących się do sytuacji konkretnych osób. Jawność samego posiedzenia nie usuwa potrzeby każdorazowej oceny zakresu i czasu udostępniania jego pełnego zapisu w internecie.

Nagranie nie zastępowałoby protokołu, który nadal musiałby zostać sporządzony i opublikowany zgodnie ze Statutem. Powstałby więc równoległy zasób dokumentujący każde posiedzenie oraz dodatkowy, stały proces organizacyjny obejmujący także posiedzenia wspólne, odbywające się poza siedzibą urzędu i - zgodnie z postulatem petycji - część czynności terenowych. W ocenie Rady korzyści z tak szerokiego rozwiązania nie uzasadniają obecnie nakładania na obsługę rady dodatkowych, powtarzalnych obowiązków, skoro obowiązujące przepisy i Statut zapewniają jawność komisji oraz publiczny dostęp do ich protokołów.

Rada rozważyła również propozycję pilotażu, lecz nie uznała jej za zasadną. Pilotaż nie oznaczałby jedynie technicznego sprawdzenia jakości nagrania, ponieważ już na tym etapie wymagałby przygotowania zasad rejestracji, oceny materiału, ochrony informacji, publikacji, dostępności i przechowywania plików. Wobec niestwierdzenia niewystarczalności obecnego systemu jawności nie ma potrzeby uruchamiania dodatkowego procesu organizacyjnego w celu przygotowania rozwiązania, którego Rada nie zamierza obecnie wprowadzać.

Z powyższych względów Rada Gminy Bielice postanowiła nie uwzględnić petycji. Nieuwzględnienie żądania głównego obejmuje również postulaty szczegółowe dotyczące zakresu nagrywania, terminu i sposobu publikacji, nagrywania posiedzeń poza siedzibą urzędu oraz pilotażu, ponieważ wszystkie te propozycje służą realizacji jednego, stałego systemu nagrywania komisji. Rozstrzygnięcie nie oznacza uznania takiego rozwiązania za prawnie niedopuszczalne i nie wyklucza ponownego rozważenia dodatkowych form udostępniania prac komisji, jeżeli w przyszłości przemawiać będą za tym potrzeby lokalnej wspólnoty i warunki organizacyjne Gminy.

Podjęcie uchwały nie wywołuje bezpośrednich skutków finansowych dla budżetu Gminy Bielice.